

NYKÖPINGS TINGSRÄTT
R 15

DOM
2023-02-24
Meddelad i
Nyköping

Mål nr
T 1116-22

PARTER

Kärande

Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv (publ), 516401-6536
106 40 Stockholm

Ombud: Advokat Tomas Pleiner
A1 Advokater Kommanditbolag
Riddargatan 13 A
114 51 Stockholm

Svarande

Gun Johansson, 19451224-1649
Herrgölet 5
611 94 Nyköping

Ombud: Advokat Gustaf Kahm
Heilborns Advokatbyrå HB
Kyrkgatan 49
831 34 Östersund

DOMSLUT

1. Käromålet ogillas.
 2. Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv (publ) ska ersätta Gun Johanssons rättegångskostnader med 143 750 kr, varav 100 000 kr avser ombudsarvode. På beloppet utgår ränta enligt 6 § räntelagen från den 24 februari 2023 tills betalning sker.
-

Dok.Id 407662

Postadress
Box 333
611 27 Nyköping

Besöksadress
Folkungavägen 4

Telefon
0155-12 04 00
E-post: nykopings.tingsratt@dom.se
www.nykopingstingsratt.domstol.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

BAKGRUND

År 1955 tecknade Gun Johanssons pappa, Göte Johansson, en ålders- och efterlevandepension (PDL65G20, försäkringsnummer 61280010019) hos Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv (SEB Trygg Liv). Medförsäkrad var Göte Johanssons hustru tillika Gun Johanssons mamma, Ingegerd Johansson.

Enligt försäkringsvillkoren hade den försäkrade rätt till utbetalningar från det att den försäkrade fyllde 65 år och livet ut, eller som minst under en garantitid om 20 år. Utbetalningarna till Göte Johansson påbörjades år 1983, då han fyllde 65 år, och fortgick fram till hans död den 28 april 2012.

I en situation som den nu aktuella, där den försäkrade avled efter 65-årsdagen, kunde enligt försäkringsvillkoren fortsatta utbetalningar ske till förmånstagare. Detta förutsatte att den medförsäkrade var i livet eller att någon del av garantitiden återstod. I Göte Johanssons fall löpte garantitiden ut år 2003 och den medförsäkrade Ingegerd Johansson hade avlidit år 2007. Försäkringen saknade således värde efter Göte Johanssons bortgång år 2012.

SEB Trygg Liv har från den 7 februari 2013 till och med den 26 februari 2021 av misstag gjort månatliga utbetalningar till Gun Johansson om sammanlagt 1 238 118 kr. Gun Johansson har inte haft rätt till någon av utbetalningarna enligt försäkringsvillkoren.

Det råder ingen tvist om försäkringsvillkorens innehåll. Parterna är således överens om utbetalningarnas storlek, tidpunkterna för utbetalningarna och att Gun Johansson inte haft rätt till någon av dem. Frågan som är tvistig i målet är om Gun Johansson ska undgå återbetalningsskyldighet enligt läran om *condictio indebiti*.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING**SEB Trygg Liv**

SEB Trygg Liv har yrkat att tingsrätten ska förpliktiga Gun Johansson att till SEB Trygg Liv betala 1 238 118 kr jämte ränta enligt 2 och 5 §§ räntelagen på respektive utbetalning från dagen för utbetalning enligt bilaga 1, till den 16 mars 2022 och därefter, ränta enligt 2 och 6 §§ räntelagen på 1 238 118 kr från den 17 mars 2022 till dess full betalning sker.

SEB Trygg Liv har yrkat ersättning för rättegångskostnader.

Gun Johansson

Gun Johansson har bestritt käromålet i dess helhet samt att ränta ska utgå enligt 2 och 5 §§ räntelagen på respektive utbetalning. Hon har som skäligt i och för sig vitsordat att ränta enligt 6 § räntelagen ska utgå på kapitalbeloppet från den 17 mars 2022.

Gun Johansson har yrkat ersättning för rättegångskostnader.

GRUNDER**SEB Trygg Liv**

SEB Trygg Liv har av misstag betalat ut 1 238 118 kr till Gun Johansson, mellan den 7 februari 2013 och den 26 februari 2021, enligt den försäkring som hennes far Göte Johansson tecknat hos SEB Trygg Liv. Gun Johansson har inte haft rätt till utbetalningarna enligt försäkringsvillkoren och är därför skyldig att till SEB Trygg Liv återbetala felaktigt utbetalda belopp. Gun Johansson har trots anmodan från SEB Trygg Liv genom kravbrev den 15 februari 2022 inte återbetalat något belopp. Hela beloppet har därför förfallit till betalning.

Ränta ska utgå på respektive utbetalning från utbetalningsdagen enligt 2 och 5 §§ räntelagen till den 16 mars 2022. Från den 17 mars 2022 ska ränta utgå på hela kapitalbeloppet enligt 2 och 6 §§ räntelagen.

Gun Johansson

Gun Johansson har tagit emot utbetalningarna i god tro om att hon var berättigad till dem. Hon har inte känt till försäkringsvillkoren och hon har fått besked från SEB Trygg Liv om att hon haft rätt till utbetalningarna. Hon har inte reagerat över beloppens storlek. Hon har förbrukat pengarna genom att de har använts löpande. Det finns inga pengar sparade. Gun Johansson är därför inte skyldig att återbetala beloppen (condictio indebiti).

SEB Trygg Livs bemötande

Det bestrids att Gun Johansson har rätt att behålla utbetalningarna enligt principen om condictio indebiti. Gun Johansson har den 22 maj 2012 respektive den 1 februari 2013, dvs. före den första utbetalningen, informerats av SEB Trygg Liv om förutsättningarna för utbetalningarna och att utbetalningar enligt försäkringen skulle göras så länge hennes mamma Ingegerd Johansson levde. Gun Johansson har därför insett, eller bort inse, att hon inte haft rätt till betalningarna. Det bestrids att Gun Johansson i god tro skulle ha inrättat sig efter utbetalningarna.

UTVECKLING AV TALAN**SEB Trygg Liv**

SEB Trygg Liv upptäckte först i mars 2021 att den medförsäkrade Ingegerd Johansson avlidit år 2007 och att Gun Johansson därför, enligt försäkringsvillkoren, aldrig haft rätt till någon av utbetalningarna. Det är oklart varför SEB Trygg Liv gjort utbetalningarna till Gun Johansson. På grund av att alla inblandade varit bosatta utomlands har SEB Trygg Liv inte fått någon automatisk information från folkbokföringen om att den medförsäkrade, Ingegerd Johansson, hade avlidit.

Det är riktigt att SEB Trygg Liv mottagit en försäkran från Gun Johansson där det angetts att Göte Johansson var änkling. SEB Trygg Liv har inte reagerat över den uppgiften eller informerats om att Göte Johansson var änkling en viss dag. Gun

Johansson har inte upplyst SEB Trygg Liv om att båda föräldrarna var avlidna. SEB Trygg Liv har inte gett Gun Johansson beskedet att hon haft rätt till utbetalningarna.

Det kan inte vitsordas att Gun Johansson har förbrukat pengarna som SEB Trygg Liv betalat ut.

Gun Johansson

När Göte Johansson avled den 28 april 2012 saknade Gun Johansson kännedom om hans ekonomi och den i målet aktuella försäkringen. Om hon skulle ha tagit del av försäkringsbrevet skulle hon ändå inte ha förstått innebörden av försäkringsvillkoren.

SEB Trygg Liv skickade den 22 maj 2012 ett bouppteckningsintyg per brev till Göte Johanssons dödsbo. I bouppteckningsintyget anges under rubriken ”förmånstagare”, ett ordval som möjligtvis kan antyda att arvingarna är förmånstagare och därav berättigade till försäkringspengarna, hur mycket som skulle betalas men inte hur länge. På SEB Trygg Livs begäran har Gun Johansson den 11 juni 2012 tecknat en försäkring och däri uppgett att Göte Johansson var änklings och att makarna inte skilt sig. Därutöver har Gun Johansson under rubriken ”Uppgifter om make eller om dessa saknas den avlidnes arvingar” endast antecknat sitt eget namn. I det ligger att Gun Johansson informerat SEB Trygg Liv om att den medförsäkrade Ingegerd Johansson var avliden.

SEB Trygg Liv har i skrift den 1 februari 2013, ställd till Gun Johansson, angett att utbetalningarna fortsätter efter dödsfall. SEB Trygg Liv hade då fått information om båda föräldrarnas dödsfall. SEB Trygg Liv har antingen missuppfattat försäkringsvillkoren eller underlåtit att läsa Gun Johanssons försäkring. Gun Johansson hade inte i det skedet, och inte heller senare, någon kontakt med SEB Trygg Liv om försäkringsvillkorens tolkning. Gun Johansson har aldrig själv tolkat försäkringsvillkoren.

Utbetalningarna mellan år 2013 och 2019 skedde utan några kontakter mellan Gun Johansson och SEB Trygg Liv. Hösten 2019 upphörde betalningarna på grund av

problem med hennes spanska bank. Gun Johansson tog då kontakt med SEB Trygg Liv och angav därefter ett nytt bankkonto i Spanien, varefter utbetalningarna fortsatte.

I februari 2021 upphörde utbetalningarna återigen, varpå Gun Johansson kontaktade SEB Trygg Liv och fick besked att försäkringsbolaget hade en ny revisor som hade uppfattningen att Gun Johansson inte hade rätt till försäkringspengarna.

UTREDNING

SEB Trygg Liv har som skriftlig bevisning åberopat bouppteckningsintyg från den 22 maj 2012 och brev till Gun Johansson daterat den 1 februari 2023. Gun Johansson har som skriftlig bevisning åberopat samma sistnämnda brev, SEB Trygg Livs brev med bilagor från den 22 maj 2012 och Göte Johanssons försäkringsansökan från den 11 juni 1955. Gun Johansson har på egen begäran hörts under sanningsförsäkran.

DOMSKÄL

Allmänt om *condictio indebiti*

De principer som har utbildats om *condictio indebiti* avser återkrav när någon har betalat en skuld i den felaktiga tron att det fanns en betalningsskyldighet. Det avgörande är om betalningen har skett utan rättsgrund och inte utgör en disposition på så sätt att betalaren frivilligt valt att betala oavsett om betalningsskyldighet förelegat eller inte.

Huvudregeln vid betalning utan rättsgrund är att återbetalning ska ske. Undantagen från huvudregeln avser fall där mottagaren dels har haft befogad anledning att tro att han eller hon hade rätt till medlen (*godtroskravet*) dels i fortsatt befogad god tro har inrättat sig efter detta (*inrättandekravet*). Vid bedömningen av om *godtroskravet* är uppfyllt beaktas t.ex. parternas möjligheter att överblicka situationen. När det gäller *inrättandekravet* tillmäts ofta den tid som har förflutit sedan betalningen gjordes

liksom om betalningen har förbrukats betydelse. (Se NJA 2015 s. 1072 p. 10–12 och däri gjorda hänvisningar.)

Utöver de båda nämnda kraven gäller som förutsättning för att mottagaren ska få behålla betalningsmedlen att det vid en *övergripande intresseavvägning* framstår som motiverat att betalaren förlorar sin återkravs rätt. Vilket av de motstående intressena som förtjänar företräde beror på många faktorer som kan skifta från fall till fall. En faktor som ska beaktas är om betalaren eller betalningsmottagaren har haft skuld till den felaktiga betalningen. Av betydelse är då vilken av parterna som har haft den största möjligheten att bedöma de omständigheter som har inverkat på betalningen samt i vad mån någon av parterna har agerat oaktsamt i samband med denna. (Se NJA 1961 s. 18, NJA 1994 s. 177, NJA 1999 s. 575 och NJA 2015 s. 1072 p. 13.)

Utgångspunkten är att det är betalningsmottagaren som har bevisbördan för att omständigheterna är sådana att undantag från återbetalningsskyldigheten föreligger (se NJA 2015 s. 1072 p. 14 och NJA 2016 s. 1074 p. 17).

Frågorna som tingsrätten har att ta ställning till

Det är i målet ostridigt att utbetalningarna från SEB Trygg Liv skett av misstag och att Gun Johansson mottagit betalningarna utan rättsgrund. Frågan i målet är om Gun Johansson ska undgå återbetalningsskyldighet enligt undantagen från principen om *condictio indebiti*. Tingsrätten har således att ta ställning till om Gun Johansson mottagit betalningarna i befogad god tro, om hon i fortsatt befogad god tro inrättat sig efter dessa och om det vid en övergripande intresseavvägning framstår som motiverat att SEB Trygg Liv förlorar sin återkravs rätt. Delfrågorna kommer att behandlas i tur och ordning nedan.

Tingsrättens bedömning

Gun Johansson har mottagit betalningarna i befogad god tro

Gun Johansson har i förhör under sanningsförsäkran uppgett att hon inte förstod att hon inte hade rätt till betalningarna från försäkringen. Det finns inte något i utredningen som ger anledning att ifrågasätta hennes uppgift. Frågan är emellertid om omständigheterna var sådana att hon borde ha insett att hon inte hade rätt till försäkringsersättningen.

Gun Johansson har berättat att hon vid tiden för sin pappas bortgång saknade kännedom om den i målet aktuella försäkringen och att hon fick reda på att den fanns först i samband med att hon mottog ett brev från SEB Trygg Liv, daterat den 22 maj 2012. Hon har berättat att hon inte närmare reflekterade över innehållet i brevet eller bilagorna, men att hon minns att det stod något om arvingar och försäkringsersättning, vilket hon tyckte lät trevligt för det fall hon hade rätt till försäkringsersättningen. Hon fyllde därför i de uppgifter som SEB Trygg Liv efterfrågade och skickade därefter in handlingarna till försäkringsbolaget.

Brevet från den 22 maj 2012 är rubricerat ”Information om försäkring” och är ställt till dödsboet efter Göte Johansson. Genom brevet efterfrågar SEB Trygg Liv dödsfallsbevis, försäkrans kompletterande släktutredning enligt bilagd blankett samt bankuppgifter från dödsboet. Under rubriken ”Utbetalningsvillkor och förmånstagare” hänvisas till ett bouppteckningsintyg som bilagts brevet.

Försäkrans kompletterande släktutredning har undertecknats av Gun Johansson den 11 juni 2012. Gun Johansson har i den lämnat efterfrågade uppgifter, inklusive bankuppgifter, till SEB Trygg Liv enligt nedan.

Försäkrans

Denna försäkrans ska fyllas i av en anhörig eller annan som väl känner den avlidnes släktförhållanden.

Den avlidnes personnummer

1 | 8 | 1 | 2 | 0 | 2 | - | 1 | 6 | 3 | 0

Den avlidnes namn (efternamn och förnamn) Johansson Gustaf Göte		Dödsdatum 28 april 2012
Den avlidnes civilstånd änkeling	Om den avlidne var gift, hade någon av makarna ansökt om skilsmässa? ☐ Ja ☒ Nej	

Uppgifter om make/registrerad partner/sambo och barn eller om dessa saknas den avlidnes arvingar			
Namn Johansson Gun Ingegerd	Personnummer (år, mån, dag och nr) 451224-1649	Släktskap Dotter	☐ Ej gemensamt barn *
Utdelningsadress (gata, box e.d.) Pablo Neruda 2, Bendinat	Ortsadress (postnr, ortnamn) 07181 Calvia Mallorca		
Clearing- och kontonummer (skriv siffrorna i en följd utan bindestreck)	Bank (namn och ort)		

Utdrag från brev den 22 maj 2012, åberopat av Gun Johansson, aktbilaga 26.

Av den information som Gun Johansson lämnade till SEB Trygg Liv framgick alltså att Göte Johansson och hans maka Ingegerd Johansson var avlidna och att Gun Johansson var Göte Johanssons "Dotter" och enda arvinge.

Till brevet från den 22 maj 2012 bifogades även ett bouppteckningsintyg. Av intyget framgår, såvitt nu är relevant, följande.

Den försäkrade Johansson, Gustaf Göte	Dödsdag 120428
Medförsäkrade Johansson, Ingegerd Elisabet	
Försäkringstagare Johansson, Gustaf Göte	Dödsdag 120428
Förmånstagare Förmånstagare Johansson, Ingegerd Elisabet, 171202-1649, eller om denne avlidit, mina arvingar.	
Belopp (värde) Försäkringsbelopp 1 200 kronor per månad i förskott och återbäring tillsvidare 8 860 kronor per månad i förskott att utbetalas så länge medförsäkrad lever. Omräkning av återbäringen sker normalt en gång per år.	

Gun Johansson har anfört att formuleringen i rutan "Förmånstagare" kan förstås som att Gun Johansson var förmånstagare för det fall Ingegerd Johansson var avlidne. Gun Johansson har därtill gjort gällande att hon aldrig själv tog del av försäkringsvillkoren eller hade någon kontakt med SEB Trygg Liv angående dessa.

SEB Trygg Liv har gjort gällande att Gun Johansson genom brevet informerats om att medförsäkrad var Ingegerd Johansson samt att utbetalning endast skulle ske ”så länge medförsäkrad lever” och att Gun Johansson därför i vart fall borde ha insett att hon inte hade rätt till försäkringsersättningen.

Enligt tingsrättens mening kan informationen i bouppteckningsintyget ge utrymme för missförstånd. Informationen i rutan för förmånstagare kan mycket väl tolkas som att efterlevande arvingar till såväl Göte Johansson som Ingegerd Johansson kan vara berättigade till försäkringsersättningen. Nämda information saknar dessutom koppling till uppgiften om att utbetalning sker så länge medförsäkrad lever, vilken återfinns mer undanskymd under rubriken ”Belopp (värde)”.

Den omständigheten att Gun Johansson mottagit brevet med bilagor kan således inte ensamt innebära att Gun Johansson försatts i ond tro om sin rätt till försäkringsersättningen. Att Gun Johansson, som var privatperson och som inte var part i försäkringsavtalet, inte närmare undersökte brevet med bilagor och försäkringsvillkoren kan inte läggas henne till last som vårdslöst. Detta gäller särskilt som brevets avsändare var ett försäkringsbolag; hon hade anledning att lita på att avtalsenlig hantering skulle ske, om hon lämnade begärda uppgifter.

SEB Trygg Liv skickade ytterligare ett brev, denna gång direkt till Gun Johansson. Brevet är daterat den 2 februari 2013 och innehåller i huvudsak följande information.

Försäkrad: JOHANSSON, GUSTAF GÖTE avliden 120428	
Medförsäkrad: JOHANSSON, INGEGERD ELISABET	
Efter dödsfall fortsätter utbetalningarna på ovannämnda försäkring.	
Första utbetalningsdag: 120602	
Sista utbetalningsdag: utbetalas så länge medförsäkrad lever.	
Försäkringsbelopp	1 200 kr
Tilläggsbelopp tills vidare	8 860 kr
Summa per månad i förskott	10 060 kr
Beloppet är skattepliktig inkomst.	

Gun Johansson har vitsordat att hon tagit emot brevet och pekat på att det däri anges att utbetalningarna fortsätter efter dödsfall. Gun Johansson har även påpekat att hon mottagit brevet efter att hon lämnat korrekt information om båda föräldrarnas dödsfall till SEB Trygg Liv och att bolaget antingen inte läst hennes försäkrans, eller bedömt att hon haft rätt till utbetalningarna, eftersom brevet skickats. Gun Johansson har vidare anfört att hon inte heller i detta skede tagit del av försäkringsvillkoren eller haft någon kontakt med SEB Trygg Liv angående dessa.

SEB Trygg Liv har gjort gällande att Gun Johansson genom brevet informerats om att utbetalning endast skulle ske så länge den medförsäkrade Ingegerd Johansson lever och att Gun Johansson därför i vart fall borde ha insett att hon inte hade rätt till försäkringsersättningen.

Tingsrätten konstaterar att brevet har skickats cirka nio månader efter det att Gun Johansson lämnat upplysningar till SEB Trygg Liv med innebörden att båda föräldrarna var avlidna. Genom brevet upplyses Gun Johansson om att hon kommer att få utbetalningar från försäkringen, även retroaktivt från den 2 juni 2012. Brevet kan således för Gun Johansson mycket väl ha framstått som en bekräftelse på att SEB Trygg Liv bedömt, utifrån de uppgifter hon tidigare lämnat till bolaget, att hon haft rätt till försäkringsersättningen. Det framstår i det sammanhanget inte som anmärkningsvärt eller oaktsamt att Gun Johansson inte studerade brevet närmare. För det fall Gun Johansson skulle ha gjort det konstaterar tingsrätten att informationen även i detta brev är tvetydig. Å ena sidan förmedlas att utbetalning endast sker så länge medförsäkrad lever och å andra sidan, i omedelbar anslutning till makarna Johanssons namn, att utbetalning fortsätter efter dödsfall. Enligt tingsrättens mening innebär inte heller den omständigheten att Gun Johansson mottagit brevet daterat den 2 februari 2013 att hon försatts i ond tro om sin rätt till försäkringsersättningen.

Med beaktande av omständigheterna i målet, särskilt att betalaren var ett försäkringsbolag och att mottagaren var en privatperson som inte var avtalspart, kan det inte heller

anses att Gun Johansson borde gjort en närmare undersökning av försäkringsvillkorens innehåll.

Tingsrätten finner därför att Gun Johansson varit i befogad god tro om sin rätt till utbetalningarna när den första utbetalningen gjordes den 7 februari 2013.

SEB Trygg Liv har i tiden därefter gjort månatliga utbetalningar till Gun Johansson, på mellan 7 000 och 19 000 kr före skatt, fram till och med den 26 februari 2021. Gun Johansson har i förhör berättat att utbetalningarna vid ett tillfälle avbrutits, hösten år 2019, då det uppstod problem med hennes bank. Hon tog då kontakt med SEB Trygg Liv och lämnade nya bankuppgifter, varefter utbetalningarna fortsatte. När utbetalningarna slutligt upphörde i februari 2021 tog hon åter kontakt med SEB Trygg Liv och fick då informationen att deras nya revisor bedömt att hon aldrig haft rätt till utbetalningarna.

Den omständigheten att Gun Johansson själv reagerat och kontaktat SEB Trygg Liv så snart utbetalningarna upphört talar för att Gun Johansson trodde sig ha rätt till försäkringsersättningen. Det finns ingen omständighet i målet som talar för att Gun Johansson försattes i ond tro under tiden som utbetalningarna gjordes. Tvärtom får Gun Johanssons goda tro anses ha befästs med tiden. Tingsrätten finner sammantaget visat att Gun Johansson varit i befogad god tro om sin rätt till utbetalningarna under hela utbetalningsperioden.

Gun Johansson har inrättat sig efter betalningarna

SEB Trygg Liv har riktat sitt återkrav mot Gun Johansson först åtta år efter den första utbetalningen. Gun Johansson har berättat att hon förbrukat pengarna för löpande omkostnader och att pengarna fungerat som ett komplement till hennes låga pension.

SEB Trygg Liv har bestritt att Gun Johansson skulle ha förbrukat pengarna. Bolaget har i förhöret med Gun Johansson ställt frågor till henne om hennes ekonomiska situation, om hennes fastighetsinnehav och hur det kommer sig att hon har haft kapital-

inkomster på cirka 248 000 kr 2018, 263 000 kr 2019 och 174 000 kr 2020. Gun Johansson har berättat att hon saknar närmare insyn i sin ekonomi då den sköts av anhörig och att kapitalinkomsterna måste hänföra sig till fastighetsintäkter efter arv.

Med beaktande av den långa tid som förflutit från den första utbetalningen till att SEB Trygg Liv riktat återkravet mot Gun Johansson får det enligt tingsrättens mening presumeras att en privatperson som Gun Johansson har förbrukat pengarna. Med hänsyn till att det har rört sig om månatliga betalningar under lång tid måste antas att hon har inrättat sin ekonomi efter dessa, alldeles oavsett om hon därutöver haft vissa kapitalinkomster. Gun Johanssons förhållanden var inte sådana att betalningarna saknade betydelse för henne (jfr NJA 2001 s. 353). Tingsrätten finner sammantaget visat att Gun Johansson inrättat sig efter utbetalningarna.

Intresseavvägningen ska utfalla till Gun Johanssons fördel

Gun Johansson är, som redan konstaterats, inte part i det försäkringsavtal som SEB Trygg Liv ingått med hennes pappa Göte Johansson. Efter pappans bortgång har Gun Johansson lämnat korrekta uppgifter om hans familjeförhållanden till SEB Trygg Liv inför bolagets handläggning av försäkringsärendet.

SEB Trygg Liv har således, såväl före den första utbetalningen som under hela den åtta år långa utbetalningsperioden, haft avsevärt bättre möjligheter att tillämpa försäkringsvillkoren och bedöma Gun Johanssons rätt till utbetalningarna än vad Gun Johansson har haft. Det är tydligt att SEB Trygg Liv hade kunnat agera enligt försäkringsvillkoren, dvs. inte betala till Gun Johansson, om SEB Trygg Liv vidtagit grundläggande åtgärder för att kontrollera Gun Johanssons rätt till försäkringsersättningen.

Vid en övergripande intresseavvägning framstår det som skäligt att SEB Trygg Livs återkravs rätt gentemot Gun Johansson får falla. Det framstår inte minst som önskvärt utifrån det allmänna omsättningsintresset att den som under lång tid mottar en betalning från ett försäkringsbolag eller annan penninginrättning under sådana förhållanden som är aktuella i målet inte ska behöva riskera återbetalningsskyldighet

uppgående till ett avsevärt belopp. (Se NJA 1999 s. 575, NJA 1994 s. 177 och NJA 1961 s. 18.)

Den övergripande intresseavvägningen ska följaktligen sammantaget utfalla till Gun Johanssons fördel.

Slutsats

Det ovan anförda leder till slutsatsen att Gun Johansson inte är återbetalningsskyldig enligt läran om *condictio indebiti* gentemot SEB Trygg Liv. Käromålet ska därför ogillas.

Rättegångskostnader

Gun Johansson har vunnit målet och har därmed som utgångspunkt rätt till ersättning för sina rättegångskostnader, i den mån de är skäliga.

SEB Trygg Liv har vitsordat yrkandet såvitt avser utlägg och inte ifrågasatt tidsåtgången, men i övrigt överlämnat till rätten att bedöma skäligheten av yrkandet. SEB Trygg Liv har vid angiven utgång yrkat att Gun Johansson ska stå för två tredjedelar av SEB Trygg Livs rättegångskostnader, med hänvisning till att Gun Johansson först i slutet av oktober 2022 vitsordat att hon inte haft rätt till försäkringsersättningen. SEB Trygg Liv ska därför anses som vinnande part i den delen.

Tingsrätten anser inte att Gun Johansson, genom att inte vitsorda tolkningen av försäkringsvillkoren förrän SEB Trygg Liv presenterat ett sakkunnigutlåtande i den delen, varit vårdslös i sin processföring. Inte heller i övrigt finns anledning att frångå huvudregeln i 18 kap. 1 § rättegångsbalken. Gun Johansson ska därför ha rätt till full ersättning för sina rättegångskostnader. Den begärda ersättningen får anses skälig.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (TR-02)

Domen får överklagas till Svea hovrätt **senast den 17 mars 2023**. I hovrätten krävs
prövningstillstånd.

Evelina Englund

Maria Widebeck

Linnea Liif (referent)

Utbetalda belopp försäkring nr 61 280 010 019 01

Datum utbetalning	Bruttobelopp	Preliminär skatt	Utbetalt belopp	Ränta per 16 mars 2022
2013-02-07	10 060	-2 515	7 545	1 404
2013-02-07	10 060	-2 515	7 545	1 404
2013-02-07	10 060	-2 515	7 545	1 404
2013-02-07	10 060	-2 515	7 545	1 404
2013-02-07	10 060	-2 515	7 545	1 404
2013-02-07	10 771	-2 692	8 079	1 504
2013-02-07	10 771	-2 692	8 079	1 504
2013-02-07	10 771	-2 692	8 079	1 504
2013-02-28	10 771	-2 692	8 079	1 490
2013-03-27	10 771	-2 692	8 079	1 472
2013-04-29	10 771	-2 692	8 079	1 450
2013-05-30	10 771	-2 692	8 079	1 429
2013-06-28	10 771	-2 692	8 079	1 410
2013-07-31	10 771	-2 692	8 079	1 388
2013-08-29	10 771	-2 692	8 079	1 369
2013-09-30	10 771	-2 692	8 079	1 348
2013-10-31	10 771	-2 692	8 079	1 327
2013-11-28	12 340	-3 085	9 255	1 499
2013-12-27	12 340	-3 085	9 255	1 477
2014-01-30	12 340	-2 468	9 872	1 548
2014-02-27	12 340	-2 468	9 872	1 525
2014-03-31	12 340	-2 468	9 872	1 499
2014-04-29	12 340	-3 702	8 638	1 291
2014-05-28	12 340	-3 702	8 638	1 270
2014-06-30	12 340	-3 702	8 638	1 247
2014-07-31	12 340	-3 702	8 638	1 225
2014-08-29	12 340	-3 702	8 638	1 204
2014-09-30	12 340	-3 702	8 638	1 182
2014-10-30	12 340	-3 702	8 638	1 160
2014-11-28	14 241	-4 272	9 969	1 315
2014-12-29	14 241	-4 272	9 969	1 290
2015-01-29	14 241	-4 272	9 969	1 272
2015-02-26	14 241	-4 272	9 969	1 257
2015-03-31	14 241	-4 272	9 969	1 239
2015-04-29	14 241	-4 272	9 969	1 223
2015-05-29	14 241	-4 272	9 969	1 207
2015-06-30	14 241	-4 272	9 969	1 189
2015-07-30	14 241	-4 272	9 969	1 173
2015-08-31	14 241	-4 272	9 969	1 155
2015-09-30	14 241	-4 272	9 969	1 139
2015-10-29	14 241	-4 272	9 969	1 123
2015-11-30	15 924	-4 777	11 147	1 236
2015-12-29	15 924	-4 777	11 147	1 219
2016-01-29	15 924	-4 777	11 147	1 200
2016-02-29	15 924	-4 777	11 147	1 181
2016-03-31	15 924	-4 777	11 147	1 162
2016-04-28	15 924	-4 777	11 147	1 145
2016-05-31	15 924	-4 777	11 147	1 125
2016-06-30	15 924	-4 777	11 147	1 106
2016-07-29	15 924	-4 777	11 147	1 093
2016-08-31	15 924	-4 777	11 147	1 078
2016-09-29	15 924	-4 777	11 147	1 064
2016-10-31	15 924	-4 777	11 147	1 050
2016-11-30	16 796	-5 038	11 758	1 093
2016-12-29	16 796	-5 038	11 758	1 079
2017-01-31	16 796	-5 038	11 758	1 063
2017-02-28	16 796	-5 038	11 758	1 049
2017-03-30	16 796	-5 038	11 758	1 035
2017-04-27	16 796	-5 038	11 758	1 021
2017-05-31	16 796	-5 038	11 758	1 005

2017-06-29	16 796	-5 038	11 758	991
2017-07-31	16 796	-5 038	11 758	975
2017-08-31	16 796	-5 038	11 758	960
2017-09-28	16 796	-5 038	11 758	947
2017-10-31	16 796	-5 038	11 758	931
2017-11-30	17 937	-5 381	12 556	979
2017-12-28	17 937	-5 381	12 556	964
2018-01-31	17 937	-5 381	12 556	947
2018-02-28	17 937	-5 381	12 556	932
2018-03-28	17 937	-5 381	12 556	918
2018-04-27	17 937	-5 381	12 556	902
2018-05-31	17 937	-5 381	12 556	885
2018-06-28	17 937	-5 381	12 556	870
2018-07-31	17 937	-5 381	12 556	853
2018-08-30	17 937	-5 381	12 556	838
2018-09-28	17 937	-5 381	12 556	823
2018-10-31	17 937	-5 381	12 556	806
2018-11-29	19 751	-5 925	13 826	871
2018-12-27	19 751	-5 925	13 826	855
2019-01-31	19 751	-5 925	13 826	835
2019-02-28	19 751	-5 925	13 826	819
2019-03-29	19 751	-5 925	13 826	803
2019-04-29	19 751	-5 925	13 826	785
2019-05-29	19 751	-5 925	13 826	768
2019-06-28	19 751	-5 925	13 826	751
2019-07-31	19 751	-5 925	13 826	727
2019-08-29	19 751	-5 925	13 826	705
2019-12-23	19 751	-5 925	13 826	617
2020-01-14	19 751	-5 925	13 826	600
2020-02-11	23 784	-7 135	16 649	697
2019-12-27	23 784	-7 135	16 649	739
2020-01-30	23 784	-7 135	16 649	708
2020-02-27	23 784	-7 135	16 649	682
2020-03-31	23 784	-7 135	16 649	652
2020-04-29	23 784	-7 135	16 649	626
2020-05-29	23 784	-7 135	16 649	598
2020-06-30	23 784	-7 135	16 649	569
2020-07-30	23 784	-7 135	16 649	542
2020-08-31	23 784	-7 135	16 649	513
2020-09-30	23 784	-7 135	16 649	485
2020-10-29	23 784	-7 135	16 649	459
2020-11-30	27 302	-8 190	19 112	493
2020-12-29	27 302	-8 190	19 112	463
2021-01-29	27 302	-8 190	19 112	430
2021-02-26	27 302	-8 190	19 112	401
	1 748 096,00 -	509 978,00	1 238 118,00	111 048,96

Hur man överklagar

Dom i tvistemål, tingsrätt

TR-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandet har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Det är inte säkert att du kan lägga fram nya bevis. Vill du göra det ska du förklara varför du inte lagt fram bevisen tidigare.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att motparten ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.